

UN ADÉU A LES ARMES

El mes de novembre... ens vam enfadar amb un clàssic! Serem molt irreverents però en la lectura d'aquesta novel·la de Hemingway ens vam preguntar sincerament per què estava col·locada al costat de les grans obres de la literatura universal.

El relat està basat en l'experiència biogràfica de l'autor: el protagonista ens explica el seu pas per Europa com a soldat voluntari durant la 1a Guerra Mundial. Dividida en cinc parts, la primera ens recorda a la Incerta glòria de Joan Sales que també vam llegir en el nostre club de lectura; s'hi expliquen converses banals, dinars, passejos, trobades... tot molt lluny de l'èpica de la guerra i els herois combatents. El protagonista està destinat al cos d'ambulàncies i es troba en un moment de recés. L'avorriment, o potser la proximitat del perill de morir, el duen a flirtejar amb una infermera britànica, també voluntària, que respon bé a una teatralització de les relacions. Tots dos reconeixen que no s'estimen però que està bé fer veure que tenen una gran història d'amor per assajar de viure el que tothom voldria tenir abans de morir. A la segona part, el relat té lloc en escenari de guerra: aquí Hemingway vol insistir en l'absurd de la guerra quan el protagonista és ferit per una bomba mentre menja macarrons... novament, lluny de tota èpica. En tot cas, és força impactant el relat del seu trasllat cap a l'hospital, en una precària llitera i voltat de companys que escolta morir. També força extraordinària és la tercera part que relata la retirada: l'embús de la llarga caravana de gent a peu i en vehicles que ofereix un blanc fàcil a l'enemic aeri; descriu la por, els linxaments gratuïts i la decisió del protagonista de desertar fart de tanta misèria (molt interessant la descripció de com ho fa a través del riu).

Llavors... què és el que ens va provocar rebuig en la lectura? Segurament la cinquena part, encara que hem de reconèixer que deu tenir una base real. El protagonista, un home benestant nord-americà, es refugia en la seva deserció en un hotel de gran luxe del nord d'Itàlia. Allà descansa gaudint de les comoditats i de la seva amant, la infermera britànica ara visiblement embarassada. El barman de l'hotel els ajuda a traspasar la frontera clandestinament per refugiar-se a la neutral Suïssa. La vida allà novament és còmoda perquè tenen diners de sobres i perquè han pogut apartar-se del malson de la guerra. L'adéu a les armes, doncs, és possible perquè el personatge, com ho deuria ser el mateix Hemingway, no té cap lligam amb la terra ni les persones ni les idees que combaten en el conflicte i, amb la mateixa superficialitat amb què hi ha acudit, se n'ha escapat. Això, i el nul treball de l'escriptor sobre el personatge femení, un personatge totalment pla, que no expressa cap sentiment excepte el de la total submissió al protagonista masculí (les seves intervencions són sempre "sí, amor", "el que tu diguis, amor meu", "vull ser bona minyona, amor") van enutjar al nostre públic lector. Lògic, si tenim amb compte que hem llegit força obres que parlen de la guerra, i de la 1a Guerra Mundial en concret, amb un major humanisme, psicologia i profunditat. D'aquí la sorpresa que el totemitzat Hemingway ens dugués cap a una tan extensa decepció.

Tot i així, l'experiència lectora és única i aquesta és considerada una gran obra: si us hi endinseu, ja compartireu amb nosaltres la vostra opinió!

Muntsa Farré